

SELVITYSILMOITUS RUOKAMYRKYTYSEPIDEMIASTA

Selvitysilmoitukset tehdään 1.1.2010 alkaen sähköisesti ruokamyrkytysepidemioiden raportointitietojärjestelmään eli RYMY-järjestelmään. Palvelu löytyy www-osoitteesta: <https://palvelut2.evira.fi/rymy/>

Selvitysilmoituksen tekemiseen ja omien ilmoitusten katseluun tarvittavan käyttäjätunnuksen kunta saa Evirasta. Epäilyilmoituksen tekemiseen kunta ei tarvitse käyttäjätunnusta. Ilmoittavaa kuntaa vastaava aluehallintovirasto (AVI) ja keskusviranomaiset Elintarviketurvallisuusvirasto Evira ja Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) pääsevät tarkastelemaan RYMY-järjestelmään tallennettuja epidemioiden selvitystietoja omilla käyttäjätunnuksillaan. Valvira pääsee tarkastelemaan vesivälitteistä epidemioista tehtyjä selvityksiä.

Selvitysilmoitus tehdään aina, kun epidemiasta tai sen epäilystä on tehty epäilyilmoitus THL:een. Selvitysilmoitus tehdään vaikka epäilyilmoituksen tekemisen jälkeen osoittautuisikin, että kyseessä ei ollut epidemia tai että kyseessä oli jokin muu kuin elintarvike- tai vesivälitteinen epidemia.

Selvitysilmoitus on yksityiskohtainen selvitys, josta käy ilmi mm. epidemian tapahtumapaikka ja -ajankohta, epidemian tyyppi, altistuneiden ja sairastuneiden määrät, sairastuneiden oireet ja taudinkuva, epidemian aiheuttaja, välittäjäelintarvike, havaittu virhe elintarvikkeen tai juomaveden käsittelyssä, suoritettavat epidemiologiset ja laboratoriotutkimukset ja tapauksen johdosta suoritettavat toimenpiteet tilanteen uusiutumisen estämiseksi.

Perhe-epidemioista (sairastuneet saman perhekunnan jäseniä) ei yleensä tehdä epäilyilmoitusta ellei siihen ole erityistä syytä. On kuitenkin huomattava, että perhe-epidemiakin kuuluvat selvityksen piiriin ja niistä lähetetään selvitysilmoitus Eviraan. Selvitysilmoitus lähetetään myös pienistä epidemioista (sairastuneita 2-5), joista ei ole välttämätöntä lähettää epäilyilmoitusta THL:een.

Selvitysilmoitus on tehtävä 3 kk kuluessa epidemiasta. Ilmoituksen tekemisestä vastaa kunnan terveystieteiden yksiköstä vastaava viranomainen.

Kunnan ruokamyrkytysten selvitystyöryhmä on avainasemassa epidemian selvittämisessä. On tärkeää, että ryhmä käynnistää epäillyn epidemian selvitystyön nopeasti ja huolehtii, että kaikki tarvittavat tutkimukset epidemian selvittämiseksi tehdään. Selvitysilmoituksista saatua tietoa hyödynnetään monin tavoin koulutuksessa ja ruokamyrkytystenseurannassa.

Evira ylläpitää selvitysilmoitusten pohjalta kansallista ruokamyrkytysepidemiarekisteriä. Lisäksi tiedot epidemioista raportoidaan vuosittain Euroopan Elintarviketurvallisuusviranomaisen EFSA:n ylläpitämään tiedonkeruujärjestelmään EU: alueella esiintyvistä ruokamyrkytysepidemioista ja niiden aiheuttajista.

Yhteystietoja ja organisaatioiden toiminta

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (HYGI)

Elintarvikehygieniayksikkö

Mustialankatu 3, 00790 Helsinki

puhelin 029 530 4271 tai 029 530 0400 (vaihde)

fax 029 530 4353

Evira on elintarvikevalvonnan keskusviranomainen, joka ohjaa elintarvikevalvontaa. Evira konsultoi ja koordinoi elintarvikkeiden jäljityksiä ja takaisin vetoja sekä ylläpitää kansallista ruokamyrkytys epidemiarekisteriä.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (MIBI)

Elintarvike- ja rehumikrobiologian tutkimusyksikkö

Mustialankatu 3, 00790 Helsinki

puhelin 029 530 0400 (vaihde)

fax 029 530 4350

Kansallinen referenssilaboratorio. Tarvittaessa elintarvikkeista, tuotantoympäristöstä ja eläimistä otettavien näytteiden laboratoriotutkimukset epidemiaselvityksissä, toksiinitutkimukset, eristettyjen bakteerikantojen jatkotyypitykset.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (TATO/TART)

Tartuntatautien torjuntayksikkö

PL 30, 00271 Helsinki

puhelin 029 524 6000 (vaihde)

telefax 029 524 8468

Konsultoi ja tarvittaessa koordinoi epidemian selvitystyötä ja torjuntaa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (YMTO/YVES)

Vesi ja terveys -yksikkö

PL 95, 70701 Kuopio

puhelin 029 524 6000 (vaihde)

fax 029 524 6497

Tukee vesivälitteisten epidemioiden selvittämistä. Yksiköllä on vesilaitosasiantuntemusta ja se on tarvittaessa yhteydessä muihin vesilaitosasiantuntijoihin.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (TATO/TABA)

Bakteriologian yksikkö

PL 30, 00271 Helsinki

puhelin 029 524 6000 (vaihde)

fax 029 524 8328

Koordinoi ihmisistä otettavien näytteiden laboratoriotutkimuksia epidemiaselvityksessä.

HUSLAB/Kliininen mikrobiologia

Parasitologian osasto

Haartmaninkatu 3, 00290 Helsinki

puhelin (09) 1911

fax (09) 19126382

Epidemiaselvitysten parasitologian tukilaboratorio.

Virologian osasto

Haartmaninkatu 3, 00290 Helsinki

puhelin (09) 1911

fax (09) 19126674

Epidemiaselvitysten virologinen tukilaboratorio.